

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj

Številka: 212-01-1/2024/5
Ljubljana, 9. 4. 2024

EPA 1396-IX

Komisija Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je, na podlagi drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05-uradno prečiščeno besedilo, 95/09 - odl. US in 21/13 - ZFDO-F, 81/18-odl. US in 16/23) ter 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14, 26/15, 55/20, 123/20, 67/22 in 69/23), sprejela naslednje

M N E N J E

k Predlogu zakona o dopolnitvi Zakona o interventnih ukrepih za odpravo posledic poplav in zemeljskih plazov iz avgusta 2023 (ZIUOPZP-B) – skrajšani postopek.

Komisija Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je na 26. seji 8. 4. 2024 obravnavala Predlog zakona o dopolnitvi Zakona o interventnih ukrepih za odpravo posledic poplav in zemeljskih plazov iz avgusta 2023 (v nadaljevanju: predlog zakona), ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisano poslanko Jelko Godec.

Komisija **podpira** predlog zakona.

Predstavnik predlagatelja zakona je uvodoma pojasnil, da je v skladu z veljavnim zakonom do predplačila v višini 20 % ocenjene škode za obnovo v poplavah in plazovih poškodovanih ali uničenih stanovanj upravičen lastnik stanovanjskega objekta, v katerem je na dan 31. 7. 2023 imela prijavljeno stalno prebivališče vsaj ena oseba. Poleg tega mora biti ocenjena škoda nad 6.000 evrov, hkrati pa tak objekt ne sme biti predviden za nadomestno ali nadomestitveno gradnjo.

V praksi se je izkazalo, da obstajajo primeri (po oceni nekaj deset primerov), ko je škoda nastala tudi na stanovanjskih objektih, ki so se še gradili oz. so bili tik pred vselitvijo, vendar gradnja še ni bila dokončana in stavba še ni bila vpisana v kataster nepremičnin. Objekti zato še niso imeli določene hišne številke, kar pa je pogoj za prijavo stalnega naslova na takem objektu. Da bi pomagali nekaj deset oškodovanim v lanskoletnih poplavah, ki so zaradi stroge zakonske formulacije izvzeti iz upravičenosti do predplačila, ki pa je zanje življenjskega pomena, se predlaga dopolnitev 24.a člena zakona na način, da so do predplačila za obnovo upravičeni tudi lastniki poškodovanih ali uničenih stanovanj, ki so v gradnji in zato po podatkih centralnega registra prebivalstva v njih ni imel nihče prijavljenega stalnega prebivališča na dan 31. 7. 2023. Kot je pojasnil predlagatelj zakona, so finančne posledice predloga zakona ocenjene v višini med 150.000 do 300.000 evrov, kar je minimalen obseg proračunskih sredstev glede na obseg vseh izplačanih predplačil.

Predstavnica Ministrstva za javno upravo je predstavila stališče Vlade in opozorila, da predlog zakona razširja krog upravičencev do predplačil za obnovo v poplavah avgusta 2023 poškodovanih objektov, ki pa so bili v času naravne nesreče še gradbišča in v njih ni imel nihče prijavljenega stalnega prebivališča. V povezavi z ustavno pravico do

primerne stanovanja in veljavno zakonsko ureditvijo nujenja pomoči pri obnovi objektov, ki predstavljajo primerno stanovanje, na Ministrstvu za javno upravo opozarjajo, da bi s predlagano širitvijo kroga upravičencev do predplačil za obnovo poškodovanih stanovanj zajeli tudi lastnike različnih objektov, ki formalnopravno predstavljajo gradbišča, in zato niso upravičeni do sredstev za odpravo posledic naravnih nesreč. S tega vidika Vlada ne more podpreti predloga zakona, se pa kljub temu na Vladi zavedajo, da obstaja določena kategorija prebivalcev, ki potrebuje pomoč, vendar je to možno urediti z novelo Zakona odpravi posledic naravnih nesreč ZOPNN, v kateri bi naslovili vsa odprta vprašanja v zvezi s sanacijo in obnovo po poplavih in plazovih iz leta 2023.

Predstavniki Ministrstva za naravne vire in prostor je dodatno pojasnil, da predlog zakona v praksi ni izvedljiv. Predplačila se izvajajo na podlagi geoinformacijskih operacij, ki temeljijo na katastru nepremičnin, centralnemu registru prebivalstva in aplikaciji Ajda za vnos podatkov o ocenjeni škodi. Če v objektu ni nihče nastanjen oz. nima prijavljenega stalnega prebivališča, v centralnem registru prebivalstva ni podatkov o tem, da je objekt stalno naseljen, prav tako v katastru nepremičnin ni podatkov o objektu, če nima hišne številke. Objekti v gradnji se praviloma tudi niso ocenjevali v fazi ocenjevanja neposredne škode. Na Ministrstvu za naravne vire in prostor menijo, da bi bilo treba zakonsko bolj podrobno definirati krog upravičencev, ki so bili v času naravne nesreče v fazi gradnje svojega edinega doma, ter v kateri fazi gradnje je bil poškodovan objekt. Ob tem poudarjajo, da je situacija v primeru objektov, ki so bili v času lanskoletnih poplav in plazov naseljeni in v funkciji bivanja ter je bila zanje vložena vloga za pridobitev uporabnega dovoljenja, drugačna, saj je vloga za pridobitev uporabnega dovoljenja pogoj za pridobitev hišne številke, ta pa je podlaga za prijavo stalnega prebivališča. Sicer tudi ti objekti ne morejo biti predmet predplačila, ampak naknadnega ugotovitvenega postopka o upravičenosti do sredstev pomoči.

* * *

Komisija podpira predlog zakona ter meni, da je predlagana finančna pomoč v obliki predplačil za nekaj deset lastnikov poškodovanih stanovanjskih objektov, ki so se v času naravne nesreče še gradila ali so bila tik pred vselitvijo, življenjskega pomena, in bi jim omogočila prebroditev težke finančne situacije, v kateri se niso znašli po lastni krivdi.

Vprašanje, v kateri fazi gradnje je bil v lanskoletnih poplavih uničen objekt, kjer nihče ni imel prijavljenega stalnega prebivališča, je po mnenju komisije irelevantno, saj je ključna višina škode na stanovanjskem objektu, ki predstavlja za prizadete posameznike edini dom. Komisija ocenjuje, da je možno vse tehnične zadržke odpraviti in sistem prilagoditi tako, da bodo lastniki uničenih stanovanj, ki jih je veljavni zakon zaobšel, dostopali do predplačil.

Ob večinski podpori predlogu zakona je bilo na drugi strani opozorjeno, da predlog zakona ni operativen ter zasleduje ozke politične interese ter ne daje ustreznih odgovorov na odprta vprašanja glede statusa stanovanjskega objekta kot edinega doma.

* * *

Za poročevalca je bil določen podpredsednik Komisije za lokalno samoupravo in regionalni razvoj Leopold Pogačar.

Sekretarka
Meta Štembal, l.r.

Predsednik
Dušan Strnad, l.r.